

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ,
СИГУРНОСТ И ОТБРАНА ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ 9.1 НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ В ОБЛАСТ НА ВИШЕТО
ОБРАЗОВАНИЕ 9. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА, ВЪВ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ ”,**

(специалности: „Национална сигурност“, ОКС „Бакалавър“, редовно и задочно обучение;
„Корпоративна и информационна сигурност“, ОКС „Магистър“, редовно и задочно обучение,
2 семестъра - за завършили в ПН 9,1 и „Корпоративна и информационна сигурност“, ОКС
„Магистър“, редовно и задочно обучение, 3 семестъра - за завършили други ПН)

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ESG - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 16/30.06.2022 г.
2	Утвърждаване на състава на ЕГ	Протокол № 21/15.09.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	23-25.11.2022 г
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 1/16.01.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 2/30.01.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

Експертна група:

1. Доц. д-р инж. Доника Диманова, ШУ „Епископ Константин Преславски“ - ръководител
2. проф. д-р Валери Иванов, Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“,
3. Студент Кристиян Якимов, ВВМУ, Варна

Наблюдаващ процедурата член на ПКСПНСО: г-н Трифон Трифонов

Великотърновският университет „Св. Св. Кирил и Методий“ е получил институционална акредитация като висше училище - съгласно чл. 17 от Закона за висше образование (ЗВО), с решение на Акредитационния съвет на НАОА от заседание, проведено на 20.09.2018 г. с оценка 9.45, срок на валидност на акредитацията 6 (шест) години.

Университетът притежава акредитация на 21 професионални направления и специалности от регулираните професии. Професионално направление 9.1 Национална сигурност е акредитирано с оценка 8,67 и срок до 12.03.2023 г.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната програмна акредитация НАОА е направила следните шест препоръки:

Препоръки	Констатация на ПК
ПРЕПОРЪКА № 1. <i>„Увеличаване броя на хабилитираните преподаватели с призната компетентност в ПН 9.1. Национална сигурност“;</i> <i>срок: м. април 2021 г.</i>	Изпълнена: Продължава привличането на хабилитирани преподаватели с призната компетентност в ПН 9.1. в катедра „Национална сигурност“ (доц. д.н. Георги Атанасов Георгиев е привлечен на ОТД от друго ВУ), реализиран е конкурс за „доцент“ в ПН 9.1 Национална сигурност (ас. д-р Тихомир Солаков). В щатния състав на катедрата е преназначена доц. дн. Мария Кирилова Илчева с

<p>ПРЕПОРЪКА № 2,<i>„Да се привличат млади преподаватели – асистенти и специалисти от практиката за практически упражнения в бакалавърската програма по ПН 9.1 Национална сигурност”</i>,</p> <p><i>срок: постоянен, с ежегодно отчитане</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 3.<i>„Попълване на библиотеката и информационните ресурси със специализирана литература (учебници и пособия), осигуряваща обучението по изучаваните дисциплини от учебния план на ПН 9.1 Национална сигурност”</i>;</p>	<p>научна степен в ПН 9.1.В резултат на това в бакалавърската програма 97.77% от профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на ОТД, а 61.29% от профилиращите дисциплини се водят от преподаватели с научна компетентност в ПН 9.1 Национална сигурност. За обучението на студенти в ОКС „Магистър“ 100 % от дисциплините се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД и 70 % от дисциплините се водят от преподаватели с призната компетентност в ПН 9.1.</p> <p>Изпълнена: Решенията и действията за изпълнение на Препоръка 2 са част от общоуниверситетската политика за приобщаване на млади преподаватели – асистенти и специалисти от практиката в обучението във всички специалности.</p> <p>1.През учебната 2018-2019 г. е привлечен като хоноруван „асистент“ д-р Тихомир Иванов Солаков, бивш директор на ТД на ДАНС – Велико Търново. От февруари 2020 г. същият е назначен за „асистент“ в катедрата, от м. ноември 2022 г. е назначен като „доцент“ и са му възложени практиките на студентите в служби от Сектор „Сигурност“ през 4, 6 и 8 семестър.</p> <p>2.Съветникът в Министерството на външните работи и служител на службите за сигурност, д-р Петьо Георгиев Велков - млад специалист от практиката провежда семинарите по дисциплината „Кризис на регионалната сигурност“ за летния семестър на учебната 2018-2019 г. за 1 курс, редовно обучение в специалност „Национална сигурност“.</p> <p>3.В обучението по дисциплината „Информационна сигурност“ и в кадровото обезпечаване на магистърската програма са привлечени авторитетни специалисти от практиката, като полк. д-р Румен Русинов (бивш Зам.-началник на Служба „Сигурност на информацията“ в МО).</p> <p>4 Като специалисти от практиката в практическите занятия участват и докторанти, които работят в ключови служби от системата за сигурност – г-н Светослав Хаджийски (ОД „Охрана“ – Велико Търново), г-н Калин Неделчев (ТД на ДАНС гр. Велико Търново) и г-н Станко Лазаров (РД „ПБЗН“ гр. Велико Търново).</p> <p>Изпълнена: - Към 13.05.2019 г. общият фонд на Университетската библиотека наброява 377 949 тома библиотечни единици, от които: 326 849 тома книги, 48 726 тома периодични издания, 2374 тома други, в това число електронни издания. За периода 2018-2019 г. в области Международни отношения, Международно право, Военно дело и Национална сигурност в Университетска библиотека за заведени общо 1 106 тома библиотечни единици, от които: 806 тома книги, 194 тома периодични издания, 106 тома други, в това число електронни издания.</p> <p>- Към 01.01.2022 г. общият фонд на Университетска</p>
---	---

<p>срок <i>постоянен,</i> с <i>ежегодно отчитане</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 4. „<i>Да се осъществи международна мобилност на преподаватели и студенти чрез Програма Еразъм и други възможности</i>“;</p>	<p>библиотека наброява 383 954 тома библиотечни единици, от които: 331 879 тома книги, 49 634 тома периодични издания, 2 477 тома други, в това число електронни издания. За периода 2019-2021 г. в области Международни отношения, Международно право, Военно дело и Национална сигурност в Университетска библиотека за заведени общо 790 тома библиотечни единици, от които: 673 тома книги, 117 тома периодични издания.</p> <p>Изпълнена: Философският факултет има повече от 40 договора по Програма „Еразъм +“, от които най-нови са три по шифъра на Security Studies – с университетите в Олщин и Слупск (Померански университет) в Полша и с Даугавпилс, Латвия. В момента се водят преговори с други университети за договор по този шифър, като Университета в Белград, университети в Полша с тази специалност, както и с други, с които имат договори по други шифри (Ягелонски в Краков, Гданск).</p>
<p>срок <i>постоянен,</i> с <i>ежегодно отчитане</i></p> <p>ПРЕПОРЪКА № 5: „<i>Изграждане на специализирана лабораторна база за практически занятия на студентите; сключване на договори с институциите от сектор „Сигурност“ за провеждане на учебни практики и стажове по професионалното направление</i>“</p>	<p>През последните четири учебни години преподавателите от специалност „Национална сигурност“ са реализирали общо 15 мобилности по Програма „Еразъм +“ с цел преподаване. В преподавателска мобилност за по една седмица през учебната 2018-2019 г. са трима преподаватели от Катедра „Национална сигурност“ – проф. д.н. Вихрен Бузов в Университет „Николай Коперник“, Торун, Полша (3-8.12.2018 г.) и в Университета в Букурещ, Философски факултет (16-23.02.2018 г. и 3-8.03.2019 г.), проф. д.н. Тодор Галунов – в Технически университет, Вилнюс, Литва (ноември 2018 г.) и Университет в Олщин, Полша (април 2019 г.) и доц.д-р Владимир Владов (февруари, Университет Сакария, Турция, и март 2019 г., Университет Орадя, Румъния). През 2019-2020 г., по време на пандемичната криза проф.дн Вихрен Бузов посещава Ягелонския университет (октомври 2020 г.) и изнася онлайн лекции във Факултета за политически науки и международни отношения. До момента един от студентите в ПН 9.1 Национална сигурност има две реализирани Еразъм-практики в престижни дестинации.</p> <p>В резултат може да се заключи, че ВТУ е изградил стабилна мрежа от партньорски отношения с национални и чуждестранни учебни и изследователски организации, специализирани в областта на сигурността и отбраната.</p>
<p>ПРЕПОРЪКА № 5: „<i>Изграждане на специализирана лабораторна база за практически занятия на студентите; сключване на договори с институциите от сектор „Сигурност“ за провеждане на учебни практики и стажове по професионалното направление</i>“</p>	<p>Изпълнена: В рамките на срока за изпълнение на препоръката е изградена Специализираната лабораторна база за практически занятия на ПН 9.1 Национална сигурност е ситуирана в К523 и е снабдена със съвременна компютърна база - 10+1 лаптоп, свързани в мрежа, с бърз достъп до интернет и презентационна техника през HDMI към 65” екран (TV). По съвместен проект с „Фантастик Сървисес ООД“ е изграден нов учебен център - Лаборатория по национална сигурност, чиято цел е повишаване на практическите умения на студентите от ПН 9.1 Национална</p>

<p>с формулиран регламент за тяхната реализация“, срок м. април 2020</p> <p>ПРЕПОРЪКА № 6. „Увеличаване дела на профилиращите дисциплини в ПН 9.1 Национална сигурност за сметка на големия хорариум на не толкова основни юридически дисциплини“ срок м.април 2020</p>	<p>сигурност по време на обучението.</p> <p>Изпълнена: С решения на АС от 05.07.2021 г. (Протокол 11) и от 24.01.2022 г. (Протокол 1) са приети следните промени в действащия учебния план:</p> <p>1. Задължителната дисциплината „Обща теория на държавата и правото“ с хорариум 45 часа лекции/15 упражнения (1 и 2 семестър) в редовно обучение и 30 часа лекции (1 и 2 семестър) в задочно обучение е преименувана на „Функции на държавата в сигурността“.</p> <p>2. От задължителните дисциплини „Право на Европейския съюз“ и „Данъчно право“ в 8-ми семестър са редуцирани по 15 часа от упражненията в редовно обучение и по 15 часа от лекциите в задочно обучение, като вместо тях в 7-ми семестър е обособена задължителна дисциплина „Специални операции“.</p> <p>3. От избираемия блок в редовно обучение „Право и сигурност 2“ (избор на 1 от 3) в 7-ми семестър са редуцирани 15 часа лекции, които са присъединени към избираем блок „Специализирана подготовка по национална сигурност“ (пак избор 1 от 3), в която са включени дисциплини по регионална сигурност на Балканите, Черноморския регион и Близкия Изток.</p>
--	--

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/

СТАНДАРТ 1: ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

По 1.1.1.

Акредитацията на професионалното направление е подчинена на мисията, целите и задачите на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, които са публично достъпни на интернет страницата на ВУ. С развитието и измененията на националната нормативна уредба, Университетът непрекъснато обновява и усъвършенства своята вътрешноевропейската уредба, касаеща качеството на обучение. За постигане на качествено образование, ФФ е ориентирал обучението и цялостната си дейност към потребностите на обществото и пазара на труда, съобразени със спецификата на региона, наличната материална база и високо квалифициран академичен състав.

Основната цел на обучението в професионално направление 9.1 Национална сигурност е свързана с подготовката на широкопрофилни специалисти, имащи многопосочна подготовка по езици, философия, право, социални науки, психология, история, способни да се правят анализи, да предлагат решения и да се справят с казуси в сложни ситуации за гарантиране на сигурността. Същите са заложили и в квалификационните характеристики за

специалност „Национална сигурност“ (ОКС „Бакалавър“) и „Корпоративна и информационна сигурност“ (ОКС „Магистър“).

По 1.1.2.

Великотърновският университет е получил сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015, като външни одити се провеждат всяка година, а на три години този сертификат се подновява. Последният ресертифициращ одит е извършен от DQS GmbH на 10.05.2022 г., като валидността на сертификата е до 17.05.2025 г..

Академичното ръководство на Университета е създадо организационни структури и е разпределило отговорностите за внедряването, усъвършенстването и поддържането на университетската Система за управление на качеството (СУК) със съответните правила и процедури. Цялостната дейност за обучение на студентите от специалност „Национална сигурност“ и специалност „Корпоративна и информационна сигурност“ е подчинена на институционалната рамка на ниво университет и факултет за функциониране на Системата за управление на качеството.

Вътрешни одити се извършват веднъж годишно във всички структурни звена на университета, съобразно утвърдена план-програма. За периода 2018-2022 г. са проведени 5 вътрешни одита, резултатите от които показват, че Системата за управление на качеството във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ функционира в съответствие с изискванията на стандартите и е съобразена с особеностите на професионално направление 9.1 Национална сигурност.

По 1.1.3.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и катедра „Национална сигурност“ имат устойчива политика за осъществяване на взаимовръзка между научноизследователската и образователната дейност на академичния състав. Основната част от научноизследователски резултати на преподавателите в катедрата се включват в образователното съдържание на учебните дисциплини по бакалавърската и магистърската програма и могат да се използват от обучаващите се по тях студенти при разработване на курсови работи, реферати и др.

Университетът е изградил собствена информационна база, в резултат на която преподавателската дейност е дигитализирана. Чрез електронните системи „Е-преподавател“ и „Е-студент“ преподаватели и студенти могат да споделят учебно съдържание и ресурси, необходими за провеждането на лекции, семинари и изпити. Достъп до научни списания и литература студентите получават и от електронния научен архив на Университета, в който преподавателите споделят своите публикации, монографии, учебници и друга литература. На посочената страница, по тематиката на националната, корпоративната и информационната сигурност, катедра „Национална сигурност“ присъства с 374 публикации.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието.

По 1.2.1.

Във Философския факултет има изградена организация за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност. Съществена част от нея представляват извършваните външни и вътрешни одити. Центъра по управление на качеството перманентно осъществява наблюдение върху качеството на обучението, включително чрез анкетиране за удовлетвореността на студентите от обучението. Периодично в Университета се провеждат обучения и семинари за работата на СУК. Във Факултета сертификати от такива обучения имат членовете на деканското ръководство, избрани преподаватели от катедрите и студенти.

Въпросите касаещи ефективността на обучението и свързаната с него преподавателска дейност се разглеждат на заседания на катедрените съвети, Факултетния съвет на ФФ и Академичния съвет на Великотърновския университет. Атестацията на преподавателите във ФФ се извършва по утвърдените графици от Атестационна комисия.

По 1.2.2.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага с правила и процедури за гарантиране на законовите академични свободи, недопускането на дискриминация и нетърпимост към прояви на академични измами и плагиатство, които са огласени сред академичната общност.

В Университета функционира Комисия по етика, която е независим орган, създаден и упълномощен да следи спазването на нормите на Етичния кодекс на работещите и обучаемите във ВТУ. Утвърдения Етичен кодекс определя моралните норми, правилата за поведение, не допускането на дискриминация и формирането на организационна култура.

ФФ осигурява академична почтеност чрез действието на „Правилника за защита на интелектуалната собственост във ВТУ“, „Правилника за дейността и управлението на Философски факултет“ и използването на специализиран софтуер за проверка за плагиатство Plagscan.

В Комисията по етика не са постъпвали сигнали за нарушаване на академичната почтеност, прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство от преподаватели на ФФ.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 1

1. Обучението в професионалното направление се осъществява в съответствие с мисията, целите и задачите на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, съобразено с изискванията на държавните и вътрешните нормативни актове, свързани с обучението в съответните специалности в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Спецификата на професионалното направление съответства на съществуващата академична среда в Университета.

2. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ поддържа развита Система за управление на качеството със съответните правила и процедури, като се отчитат особеностите на професионалното направление. Съществена част от нея са извършваните външни и вътрешни одити, което предполага непрекъснатото оптимизиране на образователния процес. Университетът е получил сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015, като последния ресертифициращ одит е извършен от DQS GmbH на 10.05.2022 г. и валидността на сертификата е до 17.05.2025 г.

3. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и катедра „Национална сигурност“ имат утвърдена политика за осъществяване на взаимовръзка между научноизследователската и образователната дейност на академичния състав. Научноизследователски резултати на преподавателите в катедрата се включват в образователното съдържание на учебните дисциплини по бакалавърската и магистърската програма и могат да се използват от обучаващите се по тях студенти при разработване на курсови работи, реферати и др.

4. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага с ясни правила и процедури за гарантиране на законовите академични свободи и нетърпимост към прояви на академични измами и плагиатство, които са огласени сред академичната общност.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 1 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 2: РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление/ специалността от регулираните професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

По 2.1.1..

Оценяваните образователни програми в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ са разработени в съответствие с институционалната стратегия и факултетската визия за развитие на ПН 9.1 Национална сигурност с акцент върху социалната и икономическата

сигурност, и са обвързани с ясно изразени очаквани и измерими резултати от обучението. Квалификационните характеристики за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ описват обхвата на знанията, уменията и придобитите компетенции, които съответстват на получаваната подготовка и професионална квалификация. Квалификационните характеристики съответстват на Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование, Националната квалификационна рамка на Република България и спецификата на професионалното направление.

За всички учебни дисциплини от учебния план са налични актуални учебни програми, които са структурирани и съответстват на нормативните изисквания, както и създават възможности за обезпечаване на предвиденото учебно съдържание за специалността. Учебните програми са съобразени с професионални анализи на потенциални работни места и с национални и международни проучвания за пазара на труда в сферата на националната сигурност. В учебните програми се отчита динамиката на студентските интереси, препоръките при анкетиране на представители на практиката и работодателски организации.

По 2.1.2.

Във Философски факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е изградена организация и съществуват стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното участие на потребителите на кадри и други заинтересувани страни. В тази връзка потребители на кадри участват като пълноправни членове на факултетните комисии и дават препоръки за съдържанието на практическите занятия в учебните програми. В обсъждането на промени в учебни планове и програми в ПН 9.1 Национална сигурност участват, като представители на практиката: директор на ПМГ „В. Друмев“ гр. В. Търново, директор на Център за психично здраве гр. В. Търново, директор на РД „ПБЗН“ гр. В. Търново, представител на ТД на ДАНС гр. В. Търново и ръководител на звеното за охрана на съдебната власт- гр. В. Търново.

В учебния план на специалност „Национална сигурност“ са заложили практически обучения в четвърти, шести и осми семестър, които дават възможност на студентите да придобият опит в професионалната област. Друга възможност, която е предоставена на студентите от професионалното направление са практики по Програма „Еразъм +“, Програмата за практическо обучение на НАТО и практики по Национален проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 2“ 2020-2023, финансиран по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“.

По 2.1.3.

Във ВТУ и ФФ съществува организация и процедури за планирането и провеждането на студентски и държавни изпити, които са публично достъпни и съобразени със ЗВО, „Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите“ и „Правилника за дейността и управлението на Философския факултет“. Оценъчната система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение в професионалното направление описват минималните стандартни изисквания и съответно доказват необходимите придобити компетенции.

Своевременно Факултетът и Катедрата осъществяват обратна връзка (чрез анкети, заложили като вход в електронните профили на студентите) за постиженията на студентите и за техните претенции и очаквания към учебното съдържание. От направеното анкетно проучване през 2021 г. на 8 студенти завършили специалност „Национална сигурност“, същите са изразили своето положително мнение за обучението си в специалността и удовлетвореността си от получените знания и умения.

По 2.1.4.

Направен е сравнителен анализ на специалностите в професионалното направление във ВТУ със сродни специалности, предлагани в други университети в България (ЮЗУ „Неофит Рилски“, ВСУ „Черноризец Храбър“, РУ „Ангел Кънчев“ и УниБИТ) и ЕС (Ягелонски

университет в Краков, Полша; Померанския университет в Слупск, Полша; Университета в Букурещ, Румъния; Университет Бабеш-Бояй в Клуж-Напока, Румъния; Западния Университет в Тимишоара, Румъния; Факултета за право, сигурност и управление „Константин Велики“ в Ниш, Сърбия; Факултета за сигурност в Университета в Белград, Сърбия). Това позволява академична мобилност на студенти и преподаватели, както за краткосрочни периоди на обучение, така и при преместване от друго ВУ във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и обратно. Признаването на периоди на обучение се извършва по реда на „Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища“ и Системата за трансфер на кредити на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, която се опира на Европейската система за трансфер на кредити – ECTS.

По 2.1.5.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са осигурени правила и процедури за наблюдения, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебните програми и учебната документация (учебен план, квалификационна характеристика, таблица за преподавателска обезпеченост). Тези правила са формулирани в съответствие с вътрешната системата за поддържане и оценяване на качеството на обучението и академичния състав, която функционира ефективно и създава условия за подобряване на подготовката на студентите в ПН 9.1 Национална сигурност във ФФ. Мониторинг върху нейното поддържане и промени упражняват Катедра „Национална сигурност“, Програмният съвет в ПН 9.1 Национална сигурност, Факултетната комисия по учебни дейности, Университетската комисия по учебни дейности, ФС на ФФ и АС.

Промените в учебните програми и планове се извършват по инициатива на отделни преподаватели и в резултат на анализ на променящите се нужди на пазара на труда. Поставят се определени въпроси за оценка на учебните програми на представители на практиката – службите за сигурност, комисии на общинско и областно ниво. За непрекъснато подобряване на учебната и научна дейност на обучаващото звено, периодично се извършва допитване до обучаемите за получаване на обратна връзка и предприемане на необходимите действия.

По 2.1.6.

Авторите на учебните програми във ФФ са хабилитирани лица или доктори, които притежават необходимата професионална квалификация и имат натрупан опит. Те се консултират с потребители на кадри, преподаватели от други ВУЗ, представители на социални институции и организации от сектор „Сигурност“, студенти, завършили специалисти и други заинтересовани страни в процеса на предлагане, изработване и актуализиране на програмите. Информацията за това се получава от анкетните проучвания за мнението на потребителите на кадри относно възпитаниците на ВТУ и анкетните карти за проучване мнението на възпитаниците на ВТУ за удовлетвореността от обучението и приложимостта на полученото образование.

За последните пет години, за специалност „Национална сигурност“, ОКС „Бакалавър“ във ФФ са актуализирани около 80 % от учебните програми, а за МП „Корпоративна и информационна сигурност“ – 60 %.

По 2.1.7.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се прилагат съответстващи на европейските и националните изисквания регламенти и процедури, определящи структурата на учебните планове, наименованията и съдържанието на учебните дисциплини, съотношението на задължителни-избираеми и факултативни дисциплини, практическите занятия, структурата на академичната година по семестри, седмици и часове. Спазват се нормативните изисквания за аудиторната заетост и общ хорариум за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в редовна и задочна форма на обучение. Процедурите за разработване и приемане на учебни планове, учебни програми, методика на оценяване, квалификационни характеристики, график на

учебните занятия са регламентирани от Закона за висше образование и съпътстващи нормативни актове, Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS), „Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във ВТУ“ и „Правилата за разработване и утвърждаване на учебна документация във ВТУ“.

Учебните планове са разработени в съответствие с възприетата в университета Система за оценяване на качеството на образованието и кредитната система. Регламентите за провеждане на практическите обучения за съответните образователно-квалификационни степени са съобразени с приетите „Правила за организацията и реда за провеждане на практическа подготовка със студентите от специалност „Национална сигурност“ на ВТУ“.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 2

1. Образователните програми в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ са разработени в съответствие с институционалната стратегия и факултетската визия за развитие на ПН 9.1 Национална сигурност с акцент върху социалната и икономическата сигурност, и са обвързани с ясно изразени очаквани и измерими резултати от обучението. Учебните програми са съвместими с такива на други ВУ в България, ЕУ или извън него, което позволява мобилност на студенти, докторанти и преподаватели.

2. Във Философски факултет на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е изградена организация и съществуват стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното участие на потребителите на кадри, работодателски организации, студенти и други заинтересувани страни. Квалификационните характеристики съответстват на Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование, Националната квалификационна рамка на Република България и спецификата на професионалното направление.

3. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ съществуват правила и процедури за наблюдения, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебните програми и учебната документация, които съответстват на СУК и на европейските и националните изисквания. Спазват се нормативните изисквания определящи структурата и организацията на процеса на обучение в Университета.

4. Признаването на периоди на обучение се извършва по реда на „Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища“ и Системата за трансфер на кредити на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, която се опира на Европейската система за трансфер на кредити – ECTS.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 2 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 3: ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

КРИТЕРИИ: 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление/ специалност от регулираните професии.

По 3.1.1.

Обучението на студентите в ПН 9.1 Национална сигурност на ВТУ се провежда според съвременните изисквания, заложи в нормативната база и съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление, с акценти върху основни аспекти на обществената (социална и икономическа) сигурност.

Определянето на професионалните квалификации за специалността, на знанията, уменията и компетентностите, осигурявани от обучението и учебните програми, се основава на анализи за потенциалните работни места и национални и международни проучвания относно развитието на пазара на труда. Те се опират не само на Квалификационната рамка на европейското пространство за висше образование и Националната квалификационна рамка

на Република България, но и на контакти с институциите, които имат необходимост от кадри в тази сфера.

По 3.1.2.

ВТУ и обучаващата катедра са създали добра организация за включване на студентите от професионалното направление в практически и научноизследователски занимания, стимулиращи творческата им активност. В бакалавърската и магистърската програма се провеждат практически занятия под формата на учебни практики (в четвърти, шести и осми семестър от учебния план), практически упражнения и участие в проекти.

Учебните практики се провеждат в: институции за сигурност в област Велико Търново – ОД на МВР, ТД ПБЗН, Областна и Общинска администрация и комисии, в институции за сигурност в София – ОД на МВР, Народно събрание и други, както и в институции за сигурност по местоживееене на студентите.

По данни на обучаващото звено през 2021 г. студентката Джуана Стефанова от 3 курс, редовно обучение на специалност „Национална сигурност“ е преминала обучение по Програмата за практическо обучение на НАТО. По проект BG05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – фаза 2“, 24 студента от професионалното направление са кандидатствали и 5 от тях са сключили договор и успешно са приключили участието си в проекта. По програма „Еразъм +“ един студент от специалност „Национална сигурност“ е осъществил 2 мобилности в Дания.

Справка за студентите от професионално направление 9.1. Национална сигурност, участвали в Проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 2“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

Таблица 1

№	Студент	Фак.№	ОКС	Специалност	Организация-работодател и наименование на практиката	Период на практиката
1.	Боряна Красимилова Данчева	1907012029	магистър	Корпоративна и информационна сигурност	Спортен клуб „Спешъл Олимпик Велико Търново“- Организатор на събития в градска среда	юли-август 2020 г.
2.	Деян Стоянов Христов	1907014018	магистър	Корпоративна и информационна сигурност	Спортен клуб „Спешъл Олимпик Велико Търново“- Организатор на събития в градска среда	юли-август 2020 г.
3.	Мелиса Станиславова Ивова	1907010461	бакалавър	Национална сигурност	Лейбъртод ЕООД - гр- Велико Търново - Сътрудник безопасност на труда	юни-юли 2022 г.

4.	Надежда Емилова Александрова	1807010432	бакалавър	Национална сигурност	Адвокат Роси Николаева Недева - гр. Варна - Стаж за студенти специалност „Национална сигурност“	март-юни 2021 г.
5.	Стефан Димитров Гуглев	1907012244	магистър	Корпоративна и информационна сигурност	Кракра АД - Стажант Национална сигурност	ноември 2020 г.-януари 2021 г.

Участия на студентите от ПН 9.1 Национална сигурност в научни проекти
(2018-2022 г.) **Таблица 2:**

№	Име на проекта и средства	Име на студента	Период
1.	„Проблеми на националната и корпоративната сигурност – 2019 г.“, с ръководител доц. дн Цвета Маркова, Договор № ФСД- 31-340-19/26.03.2019 г., Регистър на проектите: https://projects.univt.bg/projectdata.aspx?pr=371 . Финансови средства 2300 лв.	1. Йолина Василева (завършила 2020 г.) 2. Росен Стоянов Велинов (завършил 2022 г.)	2019 г.
2.	„Социални иновации и социална сигурност- апробиране на инструменти за изследвания на социални рискове свързани с пандемията от Ковид-19 и разработване на социални иновации за подобряване на социалната сигурност“, ръководител доц. д-р Мария Илчева, Договор № ФСД-31-253/31.03.2021 г. Проектът е реализиран съвместно от Катедра „Теория и методология на социалните дейности“ на Стопански факултет и Катедра „Национална сигурност“ на ФФ Финансови средства 3800 лв.	1. Александра Мечкова - 4 к. р.о 2. Виктория Мустакова - завършила 2022 3. Теодора Георгиева - завършила 2022 4. Жанета Темелкова - 3 к. р.о. 5. Сребрина Димитрова -4 к. р.о. Участие в дейност 4 – Създаване на образователен хъб с иновативни ресурси в областта на социалната сигурност.	2021 г.
3.	Проект „Студентски практики – Фаза 2“ на МОН BG05M2OP001-2.013-0001	1. Боряна Красиминова Данчева – МП „Корпоративна и инф.сигурност“ 2. Деян Стоянов Христов МП „Корпоративна и инф.сигурност“ 3. Мелиса Станиславова Йвова 4. Надежда Емилова Александрова 5. Стефан Димитров Гуглев – Магистър 24 кандидатствали	2020-2022 г.

По 3.1.3.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и респективно във ФФ съществува организация за обратна връзка, свързана с проучване степента на заинтересованост на студентите по образователни програми чрез предвидени начини за отчитане на мнението на студентите. Проучванията обхващат периода от кандидат-студентския интерес, преминаващ през периода на следването и оценката на завършващите студенти, като за това студентите попълват анкети, налични в техните електронни профили.

Показател за качеството на обучение и наличието на интерес към специалност „Национална сигурност“ и специалност „Корпоративна и информационна сигурност“ е повишаване на броя на обучаемите в професионалното направление.

По 3.1.4.

Във Философския факултет на ВТУ е изградена строга организация за функциониране на системите за обучение и оценяване. Стандартите и критериите за оценяване са оповестени на сайта на Университета (раздел Обучение) и са известни на студентите. Методите за оценяване на постиженията на студентите и изискванията на преподавателите са регламентирани във всяка учебна програма, приложена на първа страница в „Електронния каталог“ и в процедурата за оценяване на дипломни работи и държавни изпити. Оценяват се разработените от студентите портфолиа, анализи на действия и политики по разрешаване на кризи, творчески задачи, решаване на казуси, създаване на информационни продукти, есета, реферати, курсови работи. Провеждат се писмени изпитвания чрез тестове и др.

По 3.1.5.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са налице възможности за получаването на обратна връзка относно протичането на учебния процес и предпочитанията на студентите от бакалавърската и магистърската степен. Студентите периодично се анкетираат, за да се установи тяхното мнение за обективността на оценяване. Обратната връзка между преподаватели и студенти в университета се осъществява чрез изградената електронна система за електронно обучение и чрез контактите на студентите с тютор (преподавател – отговорник за всеки курс на обучение).

Правилата за провеждане на изпити и изпитни процедури, както и критериите за проверка и оценка на знанията на обучаемите са публично оповестени. Държавният изпит или защитата на дипломна работа се провежда съгласно държавните изисквания за дипломиране пред държавна изпитна комисия.

По 3.1.6.

Административният контрол във ВТУ по поддържане на системите на факултетно ниво се осъществява от Декана и зам.-деканите по управление на качеството и акредитацията и НИД, Факултетната комисия по управление на качеството и акредитацията и ръководителите на катедри, членовете на Програмния съвет за ПН 9.1. Национална сигурност. От голямо значение е мнението на студентите за образователния процес, което се получава посредством анкетиране и срещи на деканското ръководство и ръководителите на катедри със студентите.

По 3.1.7.

Действащата нормативна уредба на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ съдържа правила за подаване и разглеждане на жалби от студенти. Деканския съвет на ФФ, Факултетната комисия по управление на качеството и акредитацията и анкетите са възможностите за обжалване от студентите на постановените решения.

В специалност „Национална сигурност“ за отчетния период има един случай на подадена жалба от студент (през 2020 г.), обучаващ се в МП „Корпоративна и информационна сигурност“. Обвиненията към преподавателя за субективизъм при оценяването са били оттеглени и студентът успешно е завършил обучението си със защита на дипломна работа през същата година.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 3

1. Обучението на студентите в ПН 9.1 Национална сигурност на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се провежда според съвременните изисквания, заложен в нормативната база и съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление, с акценти върху основни аспекти на обществената (социална и икономическа) сигурност.

2. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и обучаващата катедра са създали организация за включване на студентите от професионалното направление в практически и научноизследователски занимания, стимулиращи творческата им активност.

3. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ФФ съществува организация за обратна връзка, свързана с проучване степента на заинтересованост на студентите по образователни програми, протичането на учебния процес и обективността на оценяване. Проучванията обхващат периода от кандидат-студентския интерес, преминаващ през периода на следването и оценката на завършващите студенти.

4. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се прилагат ясни и публично огласени методи за оценяване на знанията и уменията на студентите, които са в съответствие със законовите изискванията, като се отчита и качеството на изпълнение от студентите на възложените им конкретни задания от съответните преподаватели.

5. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са определени правила за работа с жалби на студенти и структури за тяхното разглеждане.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 3 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 4: ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление/ специалност от регулирани професии, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

По 4.1.1.

Организацията за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти и докторанти е разписана в нормативните документи и в правилниците за прием на университетско ниво. Логистичната дейност е основно задължение на Бюрото за кандидатстудентска информация и реклама. Създадена е електронна система за прием, електронен каталог на специалностите и електронен информационен масив за интересуващите се по въпросите за допълнителна квалификация, преквалификация и специализация.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е създадена специална организация за привличане и селекция на чуждестранни студенти. Те могат да се включат след изучаване на български език във всички специалности, ако са преминали през признаване на дипломата. Правилата и процедурите за това са публикувани на сайта на английски, руски и български език.

По 4.1.2.

Признаване на висшето образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища се регламентира във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с помощта на „Системата за трансфер на кредити“. Тя се прилага за признаване на кредити, периоди на обучение и квалификации на студенти, след прехвърляне от друго висше училище, факултет или специалност, включително и за студенти, които са били на мобилност по Програма „Еразъм +“ за обучение в чужбина. За целта функционира Факултетна комисия за трансфер на кредити, като председател на комисията е деканът, а факултетен координатор е преподавател с опит.

По 4.1.3.

Постоянната комисия отчита, че има правила за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и по европейски програми, които са описани в „Правилника за международното и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. С него се уреждат международните ангажименти и дейности по преки двустранни договори, по Програма „Еразъм +“ и други европейски програми. Правилникът и всички правила са огласени на страницата на ВТУ и на отделната страница на Отдела за международно и вътрешно сътрудничество.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и в частност Философски факултет, има за партньори 26 университета от страни в ЕС и партньорски страни по Програма „Еразъм +“ и повече от 40 договора за сътрудничество в политически науки, психология, философия, социални науки с партньори от Румъния, Полша, Турция, Белгия, Словения, Литва, Латвия, Македония.

По 4.1.4.

Студентите и докторантите във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ имат право и са стимулирани да се включват в изследователска дейност по проекти, да участват в научни конференции и семинари, да публикуват в изданията на Философски факултет. Тематично тези правила са включени в „Правилника за научноизследователската и художественотворческата дейност във ВТУ“, като екипите са допълнително стимулирани финансово да привличат студентите и докторантите да участват в научната дейност.

За изминалия период общо 12 студенти от специалност „Национална сигурност“ са се включили в 3 научноизследователски проекта.

По 4.1.5.

Постоянната комисия констатира, че ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ спазва държавните изисквания към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, регламентирани от ЗВО и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища.

По 4.1.6.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ функционира Кариерен център, чиято цел е да подпомага комуникацията между академичните среди, студентите и бизнеса. Една от функциите на Кариерния център е да проследява практическата реализация на възпитаниците на ВТУ като поддържа обратна връзка за успехите и проблемите в кариерното им развитие. Отделно възпитаниците на ВТУ могат да продължат връзката си с университета и след завършването му през системата „Алумни“. Така се поддържа жива връзката със завършилите студенти и докторанти, като студентите продължават да участват в редица инициативи на Университета – анкети за резултатите от обучението, отбелязване на празници и други.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 4

1. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ има изградена организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти и докторанти, която е разписана в нормативните документи и в правилниците за прием на университетско ниво. В Университета съществуват практики за признаване, в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, на висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

2. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ФФ са създадени необходимите условия и възможности за мобилност на студенти в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища по програма „Еразъм +“ и други европейски програми. Създадени са необходимите правила и процедури за включване на обучаващите се студенти от професионалното направление в изпълнението на изследователски проекти.

3. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ спазва държавните изисквания към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, регламентирани от ЗВО и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища.

4. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ има създадена и добре функционираща административна система за регистриране на реализацията на завършилите студенти и докторанти.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 4 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 5: ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление/специалност от регулираните професии.

5.1.1.

Условията и реда за заемане на академична длъжност са регламентирани в „Правилник за защита на научни степени във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и „Правилник за заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ със съответните приложения, разработени в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование и Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Документацията по всички процедури е публична и се отразява на страницата на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

5.1.2.

Преподавателите, участващи в учебния процес по специалностите на ПН 9.1 Национална сигурност в преобладаващата си част са на основен трудов договор към ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. По всички програми са налице хабилитирани преподаватели с квалификация в съответната специфична област.

Квалификацията на преподавателския състав в Катедра „Национална сигурност“ е следната:

- Брой на преподавателите на ОТД – 9.
- Брой на преподавателите на първи ОТД – 8.
- Относителен дял на преподавателите на първи ОТД – 89 %.
- Брой на преподавателите на втори ОТД – 1.
- Преподаватели с квалификация по научно направление 9.1 Национална сигурност – 6.

Състав на катедра „Национална сигурност“ на ВТУ към 2022 г. **Таблица 3.**

№	Научно звание, научна степен и имена	Професионално направление
1.	Доц. д.н. Цвета Тодорова Маркова (ръководител катедар)	Доцент в 3.6 Право и доктор на науките в 9.1 Национална сигурност
2.	Проф. д-р Георги Василев Камарашев	ПН 9.1 Национална сигурност
3.	Проф. д.н. Вихрен Янакиев Бузов	Професор в ПН 2.3 Философия и доктор на науките в 9.1 Национална сигурност
4.	Доц. д-р Тихомир Иванов Солаков	ПН 9.1 Национална сигурност
5.	Доц. д.н. Георги Атанасов Георгиев	Доцент в ПН 9.1 Национална сигурност и доктор на науките в 3.7 Администрация и управление
6.	Доц. д.н. Мария Кирилова Илчева	Доцент в 3.4 „Социални дейности“ и доктор на науките в 9.1 Национална сигурност
7.	Проф. дпн Тодор Георгиев Галунов	Професор и доктор на науките в ПН 3.3. Политически науки

8.	Доц. д-р Владимир Николаев Владов	Доцент в ПН 2.1 Филологии доктор в ПН 2.2 История и археология
9.	Ас. д-р Александър Романов Узунов	Асистент в ПН 9.1 Национална сигурност, доктор в 3.3 Политически науки

Делът на профилиращите дисциплини водени от преподаватели на първи ОТД, с компетентност в ПН 9.1 е следната:

- ОКС „Бакалавър”, специалност „Национална сигурност“ – 97.77 % от дисциплините се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД и 61.29 % от дисциплините се водят от преподаватели с призната компетентност в 9.1.
- ОКС „Магистър”, МП „Корпоративна и информационна сигурност“, 2 семестъра – 100 % от дисциплините се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД и 70 % от дисциплините се водят от преподаватели с призната компетентност в 9.1.
- ОКС „Магистър”, МП „Корпоративна и информационна сигурност“, 3 семестъра – 100 % от дисциплините се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД и 73.33 % от дисциплините се водят от преподаватели с призната компетентност в 9.1.

Като цяло преподавателите по ПН 9.1 на първи ОТД водят над 80% от лекционните курсове и семинари в бакалавърската и 100 % в магистърската програма. Средната възраст на преподавателския състав на първи ОТД е 54 години, а най-голям е делът на преподавателите в зряла творческа възраст – около 73% .

Разпределение по възраст на преподавателите на първи ОТД в Катедра „Национална сигурност“ **Таблица 4**

№ на група	Години	Брой преподаватели
1 група	60-62	2 (18.2%)
2 група	55-60	4 (36.3%)
3 група	50-54	4 (36.3%)
4 група	45-49	1 (9.2%)

5.1.3.

Атестирането на академичния състав на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се осъществява в съответствие със ЗВО и „Правилника за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и „Правилника за атестиране на преподавателския състав на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Налична е и разписана система от стимули за постижения в научната и проектната дейност, както и за извършване на допълнителна административна дейност, регламентирани в „Система за стимулиране на присъщата неучебна дейност на преподавателския състав и допълнителната административна дейност на преподавателския състав във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

Като *недостатък*, свързан с атестирането и най-вече стимулирането на кариерното развитие на преподавателите, може да се посочи обстоятелството, че *няма разработен и приет План за развитие на академичния състав*.

Кариерното развитие на преподавателите от ПН 9.1 „Национална сигурност“ за периода 2018-2022 г. е както следва: един преподавател има израстване в академична длъжност „доцент“, а трима от преподавателите са регистрирани като лица с наукометрични данни в Регистъра на НАЦИД.

5.1.3.

През последните четири учебни години на акредитационния период преподавателите от специалност „Национална сигурност“ са реализирали общо 15 мобилности по Програма „Еразъм +“ с цел преподаване. Текущият обмен на студенти е предимно за практики и по-малко за обучение. От приложените в Доклада данни е видно, че един студент от професионалното направление е реализирал две практики в Дания.

Мобилности на преподавателите от професионално направление 9.1 Национална сигурност на Философския факултет, с цел преподаване по програма „Еразъм+“ **Таблица 5.**

Име	Държава, град	Университет	Период
Вихрен Янакиев Бузов	Румъния, Букурещ	Нац. у-т за политически науки и публична администрация	29.05.- 04.06.2022
Пепа Иванова Бузова	Румъния, Букурещ	Нац. у-т за политически науки и публична администрация	29.05.- 04.06.2022
Тодор Георгиев Галунов	Б. и Х., Баня Лука	Университет в Баня Лука	03.07.- 09.07.2022
Пепа Иванова Бузова	Румъния, Букурещ	Букурещки университет	18.09.- 24.09.2022
Вихрен Янакиев Бузов	Полша, Торун	Университет „Николай Коперник“	09.10.- 15.10.2022
Мариана Матеева Петрова	Сърбия, Ниш	Университет в Ниш	06.11.- 12.11.2022

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ има договорните отношения с редица чуждестранни партньори извън ЕС (Сърбия, Грузия, Русия, Македония, Турция, Казахстан), които предоставят допълнителни възможности за творчески командировки и специализации в чужбина. Те се оползотворяват активно за научни изследвания, обмяна на опит, научни консултации във връзка с разработване на дисертации, участие в научни форуми и др.

Критерий 5.2. Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея.

5.2.1.

Научноизследователската работа е изискване за заетостта на преподавателите и за тяхното академичното израстване, както и критерий при ежегодното им атестиране. Преподавателите от ПН 9.1 Национална сигурност във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са реализирали 3 вътрешноуниверситетски проекта и са взели участие в 1 национален научноизследователски проекти.

Относителният дял на преподаватели в специалност „Национална сигурност“, участвали в международни и национални проекти към общия брой преподаватели на първи ОТД е 20% , като всички са преподаватели с компетентност в ПН 9.1.

Относителният дял на студенти, участвали в изследователски проекти е 0,050 (12 студента в три проекта). Няма данни за участие на докторанти в научно-изследователски проекти.

5.2.2.

Броят на публикациите на преподавателите на основен трудов договор с квалификация в 9.1 Национална сигурност във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода 2018-2022 г. е 196. Това включва 24 монографии и учебни помагала, 172 статии и доклади у нас и в чужбина, от които 28 регистрирани в базата данни Web of Science и Scopus. Относителният дял на публикациите на преподавател общо за тези години е 8.9, а за една година – 4.1. ВТУ е изградил виртуален научен архив, в който Катедра „Национална сигурност“ присъства с 372 публикации.

Публикационна дейност на преподавателите по проблематиката на професионалното направление

Таблица 6.

Година	Монографии и учебни помагала	Публикации чуж. / у нас		Индексирани публикации в световни бази данни WoS, Scopus	Публикации на 1 преподавател на ПТД	Цитирания общо	Цитирания на 1 пр.
2018	3	7	34	13	3,23	73	4,29
2019	5	11	38	6	3,52	80	4,7
2020	5	13	28	8	3	31	1,7
2021	7	5	23	1	1,8	15	0,75
2022	4	1	9				
Общо	24	172		28	8,9	199;9,5	

Броят цитирания на всички преподаватели в професионалното направление е 199, като нито едно от тях не е в издание, реферирано в Scopus и WoS. Средният брой цитирания на 1 преподавател на ОТД за отчетния период е 9.95, т.е., средно по 2.48 цитирания на преподавател в професионално направление 9.1 Национална сигурност на година.

Препоръчително е увеличаване на броя на научните публикации и цитирания в издания, реферирани в Scopus и Web of Science, т.е. с импакт фактор или импакт ранг.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 5

1. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ съществуват публично оповестени и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания и Правилника на университета за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление.

2. Преподавателите, участващи в учебния процес на ПН 9.1 Национална сигурност в преобладаващата си част са на основен трудов договор към ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ (1 е на втори договор). По всички програми са налице хабилитирани преподаватели с квалификация в съответната специфична област. Средната възраст на преподавателския състав на първи ОТД в катедра „Национална сигурност“ е 54 години.

3. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ съществува система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. За периода 2018-2022 г. един преподавател от ПН 9.1 Национална сигурност има израстване в академична длъжност „доцент“, а трима са регистрирани като лица с наукометрични показатели в Регистъра на НАЦИД.

4. Възможностите за мобилност на преподавателския състав от ПН 9.1 се осигуряват чрез сключените споразумения по програма „Еразъм +“, като условията и процедурите за кандидатстване са достъпни на сайта на университета. През оценявания период преподавателите от катедра „Национална сигурност“ са реализирали общо 15 мобилности по Програма „Еразъм +“ с цел преподаване.

5. В акредитираното професионално направление се стимулира научно-изследователската дейност и публикационната активност. Като недостатък може да се посочи ниската публикационна активност на студентите.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 5 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 6: УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление/специалност от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава.

По 6.1.1.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага със собствена база за нуждите на обучението във всички специалности и докторски програми. За обучение на студентите от специалностите на ПН 9.1 Национална сигурност се използва материално-техническата база на Философския факултет (учебен корпус 5 на ВТУ), както и общо университетската база.

Философският факултет разполага с повече от 1200 кв. м., като за нуждите на обучението в двете специалности са осигурени 12 учебни зали с общо 284 места, пет канцеларии на катедрите, стая за Инспектор Бек-офис студенти, на зам.-деканите и стаи на Центъра за трансгранични изследвания и Европейски център, с обща площ от 168 кв.м.

Аудиторните зали, лабораториите и центровете са с площ от 758 кв.м. и са пригодени за функциониране и като аудио- и видеозали, което представлява 3.85 кв. м. аудиторна площ на 1 студент, обучаван в ОКС (за средно приравнен брой). Наличните лабораторни и компютърни зали за обучение на 100 студенти (средно приравнен брой) е 1.65 кв. м. на един студент, работните места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой) от ПН 9.1 е 3.3, а броят на работните места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой) е 11 (за всички библиотеки).

По 6.1.2.

Специализираните зали и лаборатории, които се използват от студентите в ПН 9.1 Национална сигурност са 10 на брой с обща площ 330 кв. м. и обособени 202 работни места. Налични са две компютърни зали със специализирано оборудване, съобразено с професионалното направление. Това е „Лабораторията за социално-научни анализи и прогнози“, оборудвана със 7 компютърни конфигурации и екран и „Лабораторията по национална сигурност“ оборудвана с 10 лаптопа в мрежа и екран. На студентите е предоставен свободен достъп и неограничен достъп до безплатен безжичен интернет. Площта на компютърни зали на 100 студенти (средноприравнен брой) е 1.65 кв. м. Брой компютри на 100 студенти за обучение в двете ОКС – 17.

По 6.1.3.

Библиотеката на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага с 383 954 библиотечни единици към 01.01.2022 г. За периода 01.01.2019 – 01.01.2021 г. новопостъпилите библиотечни документи в областта на международните отношения, международното право, военното дело и националната сигурност са 790 тома библиотечни единици, от които: 673 тома книги, 117 тома периодични издания. Библиотечният фонд непрекъснато се обновява, като абонаментът за периодични издания нараства. ЕГ констатира, че наличните библиографски издания в областта на националната и международна сигурност са *недостатъчни като количество и тематично разнообразие*.

Студентите в ПН 9.1 Национална сигурност могат свободно да ползват литературата в Централната библиотека на ВТУ и Библиотечно-информационния център в Корпус № 5, който разполага с 68 работни места и литературата е на свободен достъп.

По 6.1.4.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ предоставя достъп до информационни бази данни, включващи международни издания и материално-техническата база е на разположение за познавателното развитие и научната работа на студентите от бакалавърската и магистърските степени и докторантите.

Почти половината от библиотечния фонд е качен в електронни каталози. Всички издания на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са дигитализирани и може да се използват на свободен достъп. Студентите и докторантите имат безплатен достъп от всеки компютър на университета до следните платформи: Scopus, JSTOR, Science Direct, Oxford academic, Web of Science, Eur lex.

През сайта на университета могат да се извършват търсения в единния електронен каталог на библиотеките на Университета за книжни издания и да се информират за мястото откъдето биха могли да ги заемат.

По 6.1.5.

Изградена е административна структура за „обслужване на едно гише“ – Фронт-офис. Разработени са „Правилник за административното обслужване във ВТУ“ и „Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите“. Функционира Университетски център за административно обслужване на студенти при Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“, който е поредна крачка по пътя към пълната електронизация и модернизация на административните процеси. Чрез трите фронт-офиса в три възлови сгради може да бъде обслужен административно абсолютно всеки студент.

Изградена е Интернет платформата „Е-студент“, която улеснява студентите за обучението (лекции, семинари, практически занятия), информирание относно учебния план и изучаваните дисциплини, графика на занятията и изпитите, изпитните резултати и др., съгласно изискванията на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 6

1. Материално-техническата база на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е съвременна и модерна с възможности да осигури висока култура на обучението на студентите в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Университетът поддържа и развива нейния потенциал чрез изграждане на нови лаборатории и оборудване съобразно със спецификата на учебната и научно-изследователската дейност.

2. Информационната инфраструктура в Университета е на добро технологично равнище. Налице е осигуреност на обучението с компютърна техника и информационни ресурси. Регламентирано е академично и административно обслужване, подпомагащо обучението на студентите.

3. Структурните звена на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ предоставят достъп на студентите до съответните научни издания и бази данни в подкрепа и улесняване на ориентацията им в обучението и мобилността. Като недостатък може да се изведе, че литературата за свободен достъп, в областта на националната и международна сигурност, в Библиотечно-информационния център на Корпус № 5 е недостатъчна като количество и тематично разнообразие.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 6 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 7: УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия и последващата реализация на завършилите.

По 7.1.1.

Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е разработена Интегрирана управленска информационна система, изградена на модулен принцип, която включва университетски системи за управление, като: Информационна система за подпомагане на управленската дейност, Информационна система за акредитацията, Системи „Кадри-Заплати“, „Хонорари“ и „Счетоводство“, Информационна система за обслужване на проектната дейност, Регистър на издателската дейност, Регистър на научните прояви, система „Е-студент“, система „Е-преподавател“, система „Алумни“, система „Организатор учебен процес“ и др. Всеки студент има електронен профил в системата „Е-студент“, от където получава всякаква информация която му е необходима, а всеки преподавател може да представи в системата „Е-преподавател“ своя личен профил, списък с научни публикации, цитирания, професионална автобиография и др.

На катедрени и факултетни съвети се обсъждат резултатите и формулираните обобщения от анализа на оценката на потребители на кадри за подготовката на студентите, а

всяка учебна година се обсъждат и проблеми с профила на студентската популация във Факултета. Студентското удовлетворение от обучението се обсъжда и при атестирането на преподавателите.

По 7.1.2.

В Университета функционира „Алумни“ система за поддържане на връзка със завършилите ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с която се насърчава сътрудничеството между бивши и настоящи възпитаници и се стимулира комуникацията между тях. Една от целите на системата е и осигуряване на обратна връзка от работодателите и завършилите университета относно качеството на обучението във ВТУ.

С помощта на тази система Великотърновският университет може обективно да представя сведения за реализацията на своите възпитаници.

По 7.1.3.

Програмният съвет и катедра „Национална сигурност“ във Философския факултет на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ полагат всички усилия, за да развият собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление 9.1 Национална сигурност. Тези ресурси се съхраняват в електронен вариант и в лични библиотеки, като се полагат усилия и се търсят възможности за увеличаване на литературата по национална сигурност в библиотеките на ВТУ. Освен това се осигурява достъп на студентите и докторантите до сайтовете с отворен достъп, до библиотеки, електронни книжарници, до сборници от международни научни конференции, в които има публикации, отразяващи най-нови резултати в изследванията върху националната и международната сигурност.

Поддържат се собствени информационни масиви за научни форуми, организирани от катедра „Национална сигурност“, научни публикации на студенти, преподаватели и докторанти от катедрата свързани с участието в научни проекти и други.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 7

1. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението. Такава информация се събира, анализира, периодично се обсъжда и публично се огласява, като се обръща внимание на качеството на обучението и потребността от промяна.

2. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се използват различни форми за отчитане мнението на обучаемите, както и да се следи тяхната реализация.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 7 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 8: ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия.

По 8.1.1.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ предоставя разнообразен набор от данни, новини и сведения, свързани с учебния процес, публично оповестени на сайта на Университета. В същия се съдържа описание на специалностите, електронният каталог на учебните планове заедно с учебните програми и квалификационни характеристики, условията за прием, правилата за изпити и за практически занятия, възможностите за продължаване на обучението във ВТУ, както и възможностите за кариерно развитие (виртуален научен архив, електронен регистър на издателската дейност, дейност на издателството и дигитализирана продукция, информация за конкурсите за научно израстване) и много други данни за образователната и научната дейност.

На web-сайта на ВТУ и страницата на Философски факултет (чрез *Електронния каталог на специалностите* и *Бюрото за кандидат-студентска информация и реклама към ВТУ*) всички заинтересовани страни могат да получат ясна и точна, обективна и актуална, лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление.

По 8.1.2.

Наръчници, пътеводители на студентите, правилници

На сайта на ВТУ публично са оповестени условията и правилата за приемане на студенти, информация за процедурите за признаване на периоди на обучение и предишно обучение и обучение по линия на студентска мобилност.

На сайта на Университета, студентите могат да се запознаят с цялата им необходима информация за „жизнения“ цикъл на тяхното обучение, с публикациите в различни рубрики за Философски факултет, с организирани научни форуми и други публични събития, с публикации и интервюта в медиите, включително в социалните медии като Фейсбук, където страницата на Университета е най-посещаваната университетска страница в България.

В нормативна база на сайта се намират всички действащи правилници, статутни, правила и процедури, които могат да бъдат от интерес за студентите.

По 8.1.3.

Условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация са обявени на сайта на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и информацията се обновява при всяка промяна.

По 8.1.4.

Научната продукция на студентите и преподавателите се популяризира чрез изградения виртуален научен архив (372 публикации на преподаватели от Катедра „Национална сигурност“), „Българския портал за отворена наука“, организирани научни форуми и в издаваните сборници от научни форуми и научни проекти - в поредицата „Приложна психология и социална практика“, чрез публикациите по проект „Социални иновации и социална сигурност – апробиране на инструменти за изследвания на социални рискове свързани с пандемията от Ковид – 19 и разработване на социални иновации за подобряване на социалната сигурност“ и по проекта „Проблеми на националната и корпоративната сигурност“. Преподавателите от Философски факултет популяризират своите изследвания и постижения, както и дейността на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ чрез интервюта и анализи в националните и регионални медии.

Катедрата издава сборник с доклади от провежданата Международна научна конференция „Проблеми на социалната и икономическата сигурност“. В рамките на трансграничното сътрудничество продължава поредицата „Нови предизвикателства пред сигурността и развитието на Балканите“. Всички периодични издания са реферирани в СЕЕОЛ.

По 8.1.5.

Информацията относно възможностите за участие в изходяща мобилност, както и реда за провеждането ѝ се оповестява на страницата на Отдела за международно и вътрешно сътрудничество и на страницата на Философски факултет. Преподавателската мобилност се регулира по правила, които са заложили в „Правилника за международното и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и са публично оповестени в сайта на Отдела за международно и вътрешно сътрудничество.

Всички правила относно кандидатстване, осъществяване на мобилност и признаване на получените в чужбина кредити са огласени на страницата на ВТУ и на отделната страница на Отдела за международно и вътрешно сътрудничество.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 8

1. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ съществуват разписани процедури и практики за популяризиране на актуална и пълна информация за образователната, научноизследователската и художествено-творческа дейност на професионалното направление, както и за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите.

2. Информацията относно програмите за мобилност и академичен обмен на студентите е публична и общодостъпна.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 8 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 9: ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерии 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление/ специалност от регулирана професия.

По 9.1.1.

При обучението в професионалното направление регулярно са актуализират учебните програми, съобразно промени в учебните планове, както и за отразяване на развитието на научните знания и подобряване на конкурентноспособността на завършилите студенти на пазара на труда. Активната позиция на студентите в процеса на тяхната академична и професионална подготовка се отчита въз основа на проведените анкетни проучвания през обучението им. Един от ориентирите за промяна на програмите са постиженията на студентите в хода на тяхната професионална подготовка, които се отразяват в успеха им на изпити, в писмени разработки и в научни публикации.

Проведените анкети със завършили студенти от професионалното направление показват повишаваща се удовлетвореност от съдържанието на учебния процес. Преобладаващо мнение сред респондентите е, че лекциите и упражненията стимулират интересите към конкретната област и учебната успеваемост зависи от компетентността на преподавателите. Анкетирания уверяват, че преподавателите поддържат академичен контакт с тях и са ангажирани и съпричастни към учебния процес.

По 9.1.2.

Мониторингът на успеваемостта на студентите в процеса на тяхното обучение и след успешното завършване на съответната степен се осъществява чрез достъпа до Университетската електронна база данни, от Декана и Зам.-декана по учебна дейност във Философския факултет. Следи се процента на завършващите цялостния 4-годишен срок на обучение, като от предоставените данни е видно, че успеваемостта на студентите от ПН 9.1 Национална сигурност е висока.

ВТУ и Философския факултет стимулират изявени студенти с отличен успех, изследователска и проектна дейност, на които се предоставят възможности да кандидатстват за стипендии и награди. Като такава е посочена студентката Теодора Георгиева, специалност „Национална сигурност“, 4 курс, редовно обучение.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 9

1. Във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ функционират нормативно заложените процедури за анализиране, периодично одитиране и осъвременяване при необходимост на документацията, свързана с обучението по ПН 9.1 Национална сигурност.

2. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и катедра „Национална сигурност“ осигуряват добри практики при планирането и изпълнението на дейностите за повишаване качеството на образователния процес.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 9 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление/специалност от регулирани професии.

По 10.1.1.

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е получил сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015. Външното оценяване се извършва веднъж годишно, а на три години сертификатът се подновява. Последният ресертифициращ одит е проведен на 10.05.2022 г. от DQS GmbH, като валидността на сертификата е до 17.05.2025 г.. При външните одити на определени звена се правят препоръки за подобряване на работата, които се прилагат ефикасно и се изпълняват.

Външен мониторинг на професионалното направление се извършва и чрез периодичните консултации и дискусии с представителите на потребителите на кадри при провеждане на практическите занятия със студентите. ВТУ провежда и регулярни вътрешни одити във всички основни структурни звена, като в състава на одиторските комисии са включени представители на различни работодателски организации и представители на студентите, преминали обучение за вътрешни одитори.

По 10.1.2.

Професионалното направление 9.1 Национална сигурност, и конкретно специалности „Национална сигурност“ и „Корпоративна и информационна сигурност“ на ВТУ, работят и се развиват в силно конкурентна среда. За да отговори на предизвикателствата, обучаващото звено анализира средата, планира и предлага реализацията на мерки за повишаване на интереса към обучението в професионалното направление и си сътрудничи с други академични центрове. В тази връзка, обучаващата катедра сравнява своите учебни планове с тези на други университети в страната и чужбина, разработва проекти, организира и участва в научни форуми, като цели подготвянето на висококвалифицирани и конкурентоспособни специалисти съобразно изискванията на пазара на труда и бизнес средата.

По 10.1.3.

В състава на комисиите за провеждане на семестриални и държавни изпити в професионалното направление участие вземат представители от други висши училища и потребители на кадри, с цел обмяна на опит, подобряване на качеството на преподаване и обратна информация за постиженията на студентите.

По 10.1.4.

Изпълнението на препоръките на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА е отразено в точка I на настоящия доклад. Конкретните резултати, свързани с усъвършенстването на дейността на професионалното направление след САНК, се отнасят до: увеличаване броя на хабилитираните преподаватели с призната компетентност в ПН 9.1 Национална сигурност; привличане на млади преподаватели и специалисти от практиката за практически упражнения в бакалавърската програма; попълване на библиотеката и информационните ресурси със специализирана литература, осигуряваща обучението по изучаваните дисциплини от учебния план; осъществяваната мобилност от студенти и преподаватели; изграждане на специализирана лабораторна база за практически занятия на студентите и сключване на договори с институциите от сектор „Сигурност“ за провеждане на учебни практики и стажове; увеличаване дела на профилиращите дисциплини в ПН 9.1 Национална сигурност за сметка на големия хорариум на не толкова основни юридически дисциплини.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 10

1. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ периодично преминава през външно оценяване от НАОА на качеството на ПН 9.1 Национална сигурност в съответствие с ESG.

2. Съгласно изискванията на НАОА, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ изготвя доклади-самооценки при провежданите процедури по акредитация на професионалното направление и за изпълнение на препоръките от предходни акредитации.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 10 се изпълнява напълно.

SWOT-анализ на системата за прием и обучение на студенти в професионално направление 9.1. Национална сигурност

SWAT АНАЛИЗ	
СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)	СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)
<p>✓ Образователните програми в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ са разработени в съответствие с институционалната стратегия и факултетската визия за развитие на ПН 9.1 Национална сигурност с акцент върху социалната и икономическата сигурност, и са обвързани с ясно изразени очаквани и измерими резултати от обучението. Учебните програми са съвместими с такива на други ВУ в България, ЕУ или извън него, което позволява мобилност на студенти, докторанти и преподаватели.</p> <p>✓ Съществуват възможности за практики и/или стажове в реална среда, чрез подписани договори/меморандуми за сътрудничество с РДПБЗН – Велико Търново, КЗД и частна охранителна фирма от гр. Велико Търново.</p> <p>✓ Активно се използват възможностите, които предоставя електронното обучение във всички компоненти на учебния процес – при реализиране на преподавателската дейност (електронни ресурси), самостоятелната подготовка на обучаемите, презентиране на студентските постижения, оценяването на резултатите (електронно тестиране).</p> <p>✓ Обучението на студентите в професионалното направление се осъществява от преподаватели на пет факултета, което спомага за разширяване на обхвата на разглежданите проблемите на сигурността и опиране върху традиционни постижения за ВТУ в социалните и хуманитарните науки за утвърждаване на собствения профил на специалностите.</p> <p>✓ Специалността функционира в условията на засилено търсене на експерти по национална сигурност във връзка с нарастващите заплахи в международен и вътрешен план, с хронически недостиг на кадри в системите за сигурност.</p> <p>✓ Съществува интензивна координация и добро взаимодействие за споделяне на добри</p>	<p>✓ Въпреки изградената „Лаборатория по национална сигурност“ е необходимо да се повишат инвестициите от страна на обучаващото звено и Университета за подобряване на материалната база и засилване практическата ориентация на обучението.</p> <p>✓ Практическото обучение главно в структурите за сигурност в община Велико Търново не предоставя достатъчно и разнообразни условия за опознаване на спецификата на работата в службите за сигурност.</p> <p>✓ Осигурени са редица възможности от ВТУ и обучаващата катедра за изследователска и проектна дейност, които могат да се използват по-ефективно от студентите от ПН 9.1.</p> <p>✓ Като недостатък, свързан с атестирането и най-вече стимулирането на кариерното развитие на преподавателите, може да се посочи обстоятелството, че няма разработен и приет <i>План за развитие на академичния състав</i>.</p> <p>✓ Наличните библиографски издания в областта на националната и международната сигурност все още са недостатъчни като количество и тематично разнообразие.</p>

практики в научен и приложен аспект със сродни специалности от други университети, с областни и общински администрации, институции в сферата на сигурността, НПО и др.	
ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)	ЗАПЛАХИ (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Университетът предоставя отлични възможности за разширяване обхвата на езиковото обучение (възможност за избор между 8 езика в учебния план) и подготовката в информационните науки. ✓ Увеличаване на хабилитирания състав и докторите по професионалното направление чрез изграждане на собствена база кадри – от докторанти. ✓ Предлагане на обучение на английски език за чуждестранни студенти. ✓ Утвърждаване статута на практическото обучение не само за бакалаврите, но и за магистрите чрез договори с бизнеса. ✓ Разширяване обхвата на магистърските програми – например програма по икономическа и информационна сигурност, съвместно с ФМИ и Стопански факултет. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Влошената демографска ситуация в България (респ. в областите, от които данните на статистиката сочат, че са преобладаваща част от обучаемите във ВТУ). ✓ Финансовите параметри на обучението (такси за обучение, разходи за пътуване и пребиваване) се оказват все по-сериозен лимитиращ фактор при избора на ВУЗ, специалност и форма на обучение. Липсата на държавна поръчка действа ограничително при избора на студентите.

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ И ПРЕПОРЪКИ

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, ПК изразява мнение пред Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА, че са налице необходимите основания да бъде дадена програмна акредитация на професионално направление 9.1 Национална сигурност във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ за следните бакалавърски и магистърски програми:

За ОКС „Бакалавър“:

- специалност „Национална сигурност“ (редовна и задочна форма на обучение)

За ОКС „Магистър“:

- Магистърска програма „Корпоративна и информационна сигурност“, 2 семестъра (редовна и задочна форма на обучение на студенти, за завършили същото професионално направление)
- Магистърска програма „Корпоративна и информационна сигурност“, 3 семестъра (редовна и задочна форма на обучение на студенти, за завършили друго професионално направление)

Постоянната комисия предлага на Акредитационния съвет да утвърди *капацитет на професионално направление 9.1 Национална сигурност във ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“*, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ - 240 студенти редовна и задочна форма на обучение;
- за ОКС „магистър“ – 60 студенти редовна и задочна форма на обучение

Общо за професионалното направление – 300 студенти редовна и задочна форма на обучение.

МОТИВИ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА КАПАЦИТЕТ

- Нарастващ интерес в последните няколко учебни години, независимо че обучението е платено;
- Разрешеният капацитет от предходната акредитация е даден само за ОКС „Бакалавър“, но в момента е почти на предела, а разчитаме на увеличаване на интереса към Магистърската програма „Корпоративна и информационна сигурност“, заедно с нарастващия брой завършващи студенти в ПН 9.1;
- Университетът и катедрата разполагат с необходимия брой хабилитирани преподаватели в ПН 9.1, както и с отлични възможности за осигуряване на пълноценно и качествено обучение на студентите и докторантите.

Професионално направление	Шифър	ОКС	Актуално състояние за учебната 2021/2022 г.			Заявен капацитет		
			общо	ред.	зад.	общо	ред.	зад.
Национална сигурност	9.1.	общо	197	42	155	300	70	230
		Бакалавър	188	42	146	240	60	180
		Магистър	9	-	9	60	10	50

ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ :

1. Ръководството на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ да създаде механизми за повишаване активността на студентите за участието в научно-изследователски проекти и изяви в научни форуми в сферата на сигурността. Срок: постоянен

2. Ръководството на Университета да насочи усилията си за осигуряване на приемственост в академичното развитие на професионалното направление посредством привличане на асистентски състав. Срок: до края на учебната 2023/24г.

3. В състава на комисиите за провеждане на държавни изпити и защита на дипломни работи да се включват изявени специалисти от практиката. Срок: постоянен

4. Да се предприемат дейности за обогатяване, като количество и тематично разнообразие на литературата за свободен достъп, в областта на националната и международна сигурност, в Библиотечно-информационния център на Корпус № 5. Срок: до края на учебната 2023/24г.

Председател на ПКСПНСО:

доц. д-р Екатерина Салкова